

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5:60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petlit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Volilna reforma.

Za razvoj našega političnega življenja ne velja več načelo, da se razvija polagoma in nikdar skokoma, kajti korak od sedanje pete kurije do volilnega načrta, ki ga je predložil baron Gautsch dne 28. februarja t. l. poslanski zbornici, ni razvoj enega in istega sistema, ampak velikanski skok iz ene struje v drugo.

Dne 6. oktobra lanskega leta je izjavil še isti minister, da bi splošna in enaka volilna pravica ne bila primerna za naše razmere in da bi je on ne zagovarjal. Ali uspehi revolucije na Ruskem uplivali so na dunajске kroge tako, da je baron Gautsch prišel do nasprotnega prepričanja in da je po naročilu krone že pred božičem 1905 izjavil v poslanski zbornici, da je vlada načeloma za splošno in enako volilno pravico in da bo meseca febr. 1906 predložila dotičen zakonski načrt, kar se je tudi zgodilo dne 28. febr.

Ta načrt sloni na splošni, a ne na enaki volilni pravici. Utemeljuje se to postopanje tako, da naj bo zbornica pristen odsev narodnih, gospodarskih in kulturnih razmer posameznih narodnosti in dežel. Bistveno pa je to staro Schmerlingovo načelo, obdržati nemško prevlado potom volilne geometrije. Če bi se vpeljalo strogo načelo splošne in enake volilne pravice, bi bilo nemških mandatov skoro polovico manj kot slovanskih. Ali vlada hoče varovati dosedanjo nemško posest in je to tudi storila.

Važen korak za demokratiziranje volilnega postopanja je odprava dosedanjih kurij. Zaradi tega so največji nasprotniki te reforme Poljaki in veleposestniki, največji prijatelji pa klerikalci in socialni demokratje. Prvi zaradi tega, ker po novem zakonu največ izgube, drugi pa, ker največ pridobe.

Neenakost volilne pravice pa nastane na ta način, da je vlada, in to popolnoma samovoljno, ustvarila nekaj mestnih skupin zase, glede drugih mest pa določila, da volijo skupno z deželo, kjer so seveda povsod v manjšini, in ne pridejo v poštev. Kako samovoljno je vlada postopala v tem smislu, razvidimo že iz tega, da je na Nižjem Avstrijskem napravila mestne kurije v prilog nemškemu kapitalu in industriji, na slovenskem Štajerskem na korist nemške ljudske stranke, da pa pusti na Kranjskem vsa mesta razen Ljubljane voliti s kmečkimi občinami, in sicer v prilog našim klerikalcem. Posebno na Spodnjem Štajerskem je zabila vladna s to določbo klin v slovensko meso in hoče petrificirati štajersko nemškutarstvo vsaj za nekaj desetletij. Koroske Slovence je vlada izročila narodni smrti. Volilne okraje je sestavila tako, da je sicer mogoče, da dobe Slovenci, ki tvorijo približno eno tretjino prebivalstva, en mandat, več pa nikdar. Najpremožnejše in najzavednejše slovenske okraje kot Velikovec, Rožek, beljaško okolico, Podkloster je priklopila nemškimi večinam. Na Kranjskem pa je dala napredni stranki smrtni udarec s tem, da ni

dopustila razenmesta Ljubljane nikakih mestnih skupin. In ker tudi socialni demokratje na Kranjskem ne pridejo v poštev, izročena so mesta na Kranjskem klerikalni stranki, kajti od sedanjih mestnih mandatov more narodno-napredna stranka obdržati edino le Ljubljano.

Ni sicer verjetno, da bi državna zbornica sprejela ta zakonski načrt, kajti razen socialnih demokratov in naših klerikalcev ni nobena stranka z njim zadovoljna. Ne veleposestniki, ki izgube vse, ne Poljaki, katerim bi vzeli Rusini čez 20 mandatov, ne Nemci, ki se boje izgubiti prevlado in ki sploh nimajo nikdar dovolj mandatov. Četudi si večinoma ne upajo nastopiti proti načelu splošne volilne pravice, vendar imajo očitati razdelitvi volilnih okrajev toliko, da lahko po ovinku pokopljejo načelo samo. Ker pa na Ogrskem zmaguje absolutizem, je mogoče, da se bo novi volilni red oktroiral. In za ta slučaj mi iz svojega stališča nimamo nikakih iluzij. Naša državnozbornska delegacija je bila že sedaj po veliki večini v klerikalnih rokah in volilna reforma bo to večino utrdila in pomnožila. Vendar ima za našo klerikalno politiko mnogo večjo veljavo deželni zbor kranjski. In tu bi bilo zastaviti vse sile, da ta ne pride v službo šentvidskih zavodov. To pri dobri volji in resnem delu ni nemogoče.

Kar se pa tiče državnega zbora, ima napredna stranka po našem mnenju za sedaj odprto le eno pot.

PODLISTEK.

Skopuh.

Humoreska z gorenjskih hribov. Dalje.

Stareji ga je pazljivo poslušal in se pri tem s prsti igral z debelo, zlato verigo, katera je bila preprežena čez oblit trebuh. Sedaj je mladi končal. Globoko je vzdihnil, zelo nestrpno, milo, a vendar spostljivo gledal staremu v obraz. Stari se je odkasljaj in pričel počasi govoriti: «Nič nimam proti tebi, Drejče, prav nič. Posten si, rad delaš, in razumeš tvoj posel. V šoli si se dobro učil in pri vojakih si celo postal razvodnik (frajtar). Toda . . .»

Debeli je napravil nalašč premor in se

odkasljaj. Drejče je pa pri izreku «toda» obledel in pobesil pogled na tla.

« . . . toda iz te zadeve ne more nič postati. Ne morem, res ne morem, Drejče.

Ne zato, kjer ste siromašni. Meni, hvala bogu, ni treba gledati na denar, kadar bodem za mojo Katinko iskal moža. Dovolj bode imela dote naša Katinka. Toda zaradi drugih ljudi mi je. Ti imajo tolikanj slabega povedati. Pri ženitvi imajo že tako veliko govoriti in opravljati in, ako kak fant, kateri je tako kakor ti . . ., vzame edino hčer najbogatejšega moža v občini, potem imajo šele govoriti. In veš, kaj bi ti ljudje pravili? Ali bi rekli: Stari mlinar je bil bedak v tej zadevi, ali pa celo: Kdo ve, ako ni mogel igrati vloge dobrega in v zakon pritrčiti. Saj me razumeš. Vse to bi mi ne bilo povšeči. Niti eno, niti drugo. Da, ako ne bi bil tvoj

oče v tako slabih razmerah. Ako bi vsaj ljudje zamogli misliti: mogoče ima pa Dovan le vendar kaj. Toda tako! Jedno njivo za drugo je prodal, posledna leta jedna goved je šla za drugo».

«Moj oče ni vzrok temu!» je precej osorno zavrnil mladenič. «Nesrečni smo bili. Štiri leta zaporedoma slaba letina in toča . . . živinsko bolezen . . . bolezen moje matere je tudi mnogo veljala, predno jo je ljubi bog poklical k sebi.»

«Saj ti ne predbacivam ničesar, Andrej!» rekel je pomilovalno mlinar. «Ne tebi, niti tvojemu očetu. Nesreča je sledila drugij. Saj sam to dobro vem. Toda ugled pri ljudeh je izginil. Preje, ko je tvoj oče igral v loteriji, so vsi mislili, da ima denarja. Da je bil ves dobiček le sto goldinarjev, to ni hotel verjeti noben človek. Skrivnim bogatašom so ga smatrali. Ko bi to še bilo,

Nekaj let sem opažamo med našim dijaštvom živahno gibanje v tem smislu, da išče in najde stika z maso ljudstva, ustanavlja ljudske knjižnice, prireja predavanja. Isti smoter ima «Akademija», napredno učiteljsvo, sokolska društva, čitalnice. Mi mislimo, da, če bi se dalo združiti vse to stremenje, osredotočiti, poživiti, spraviti v eno strujo, ko bi tak čut prešnil vse napredne elemente v deželi, ko bi ponehalo ono brezpomembno preziranje in bagateliziranje, ko bi se dalo zediniti vse moči, stare in mlade, in naj stoji nekoliko bolj na levi, ali desni, ali v sredi, ali naj jim ugaja tudi rdeča barva, otresti se vseh malenkostnih, osebnih ozirav, nastala bi močna armada, ki bi imela le en cilj pred očmi: probujo slovenskih mas. In če bi se posrečilo vzdržati to vojsko skupaj vsaj nekaj let, potem, no, potem bi morda prišel čas, ko bi tudi mi lahko blagovali trenotek, ki nam je rodil splošno in enako volilno pravico.

Pasivna rezistenca

(tih odpor).

Konec.

Naravno je seveda, da je nemogoča pravilna pasivna rezistenca le v onih vrstah javne ali zasebne službe, kjer jo omogočuje cela službena organizacija. Za železniški promet velja nebroj predpisov, kojih glavni namen je varnost vozečih se oseb in blaga. Mnogi teh predpisov so tako malenkostni, da se, nihče ne zmeni, ako se jih uslužbenci ne drže. A slabo za nje, ako se pripeti kaka nezgoda! Takrat pade vsa teža odgovornosti na one, ki so zakrivali kako opustitev. Nič se torej ne sme zgoditi onemu, ki do pičice izvršuje vse one malenkostne predpise, posebno ako delajo tako vsi uslužbenci, četudi s tem neznosno zakasnjujejo ves promet.

In v podobnem položaju so učitelji. Eno izmed temeljnih načel vsega ljudskega šolstva je, da ne sme učitelj v poduku napredovati od ene snovi k drugej, dokler ni prva postala popolnoma duševna last vseh učencev ali vsaj večine vsega razreda oziroma oddelka. In tu lahko nastavijo učitelji pasivno rezistenco! Za vsak razred (oddelek, skupino) je določen cilj, ki se mora doseči do konca šolskega leta. To pa je le mogoče, ako učitelj ne oziraje se na ono temeljno načelo, duševno manj vredno

takoj bi ti dal Katrico. Toda sedaj, ko vsi z ramami zmajujejo in pravijo: ubogi Dovžan! — sedaj ne gre. Ne morem in res ne morem. Zahvalim se ti za čast in upam, da zaradi tega ne nastane sovraštvo med menoj in teboj. Da ne bodeš sedaj naprej zalezoval Katrico in jej napolnjeval glavo, se zanašam na tebe, ker vem, da si pošten, marljiv fant.»

Vse je vun. Mladi Dovžan je bil odslovljen. Z upanjem, s katerim je prišel v mlinarjevo hišo, se je tudi lahko poslovil. Da je mlinar mož-beseda, to je bilo splošno znano. Vsako besedo je dobro premislil, predno jo je izgovoril. Kadar jo je izgovoril, je veljala kot zlato.

Ponosno je odšel Andrej. Ljudje ne smejo vedeti, kako hudo je pogorel. Toda notranje je bil žalosten in poparjen.

Dalje prih.

manjšino prepusti njenej usodi in le boljše večino vodi dalje in višje od stopinje do stopinje A ona manjšina je čestokrat prav znatna čez 20 in tudi čez 30 odstotkov — vsekakor več, nego bi bilo dopustno po onem načelu. To veliko število je čisto umevno, ako pomislimo, da je prav mnogo učencev, ki so sicer vobče še precej nadarjeni — a za ta ali oni predmet silno malo dovzetni. Vendar se izpostavi učitelj, ki tako pušča nekake «Marschunfähige», da bi vendar vsaj z večino dospel do letnega cilja, nemilosti nadzornikovi in marsikateri je že moral «slišati jih» zaradi tega, češ «Ozirati se morate vendar vsaj na srednje nadarjene». Učitelj je torej popolnoma opravičen, ako se pomudi na vsakej stopinji poduka toliko časa, da dvigne na isto višino vse one učence, od katerih se ne more naravnost trditi, da so nenadarjeni ali celo duševno nezmožni. Ako bi se poprijeli onega temeljnega načela vsi učitelji in se ga držali brezobzirno, bi kmalu obtičala kola. Letni razredni cilj bi se ne dosegel nikjer; ob sklepu šolskega leta bi bili razredi tam, kamor dospo sedaj že v prvem polletju. Učitelj bi si prav nič ne olajšal dela, temveč še nekaj več bi delal nego sedaj; torej bi mu ne mogel nihče očitati, da je premalo delal. Prav kmalu pa bi preplavili nadzorniki šolska oblastva s tožbami, da poduk splošno zastaja. In — ako bi trajal boj, česar se je bati — par let, bi kranjsko ljudsko šolstvo grozno zastalo. Nadzornikom bi se s tožbami pridružila ravnateljstva srednjih šol — češ, da ne dobe več sposobnega materijala iz ljudskih šol. Z vsemi onimi bi se združili v tožbah starši šolskih otrok, zlasti nadarjenih, ki bi zaradi slabjših trpeli silno duševno škodo. Pričakovati je, da bi nastala silna nevolja proti učiteljstvu — a čim večja, tem boljše zanje. Kajti čim večji nered — tem prej bi bila vlada primorana, poseči vmes; in ako bi ostalo učiteljstvo trdno in edino, ne bi bilo druge pomoči, nego ustreči njegovim zahtevam. In da zna naša vlada od poslancev doseči vse, kar hoče, osobito v davčnih zadevah, to vemo že dolgo. Prav tako dobro pa vedo tudi učitelji, da je v prvi vrsti kriva vlada, da se morajo že toliko let brezuspešno boriti za svoje zasluženno plačilo. Torej naj proti njej mobilizujejo najširšo javnost — in njene organe, naučno upravo samo! In po našem mnenju bi bilo najuspešnejše sredstvo za to, pasivna rezistenca po načinu, kakor smo ga nasvetovali tu. To bi bila pasivna rezistenca v pravem pomenu besede. Seveda bi morali biti složni vsi.

Ne vemo, bode li učiteljstvo sprejelo naš svet, ali ga zavrže. Podali smo ga v najboljše simpatiji do celega stanu in s srčno željo, da se vendar že popravi v nebo kričeča krivica, ki je sramota za našo deželo.

Posojilnica za Bled in okolico

nam pošilja računski zaključek sa deseto upravno leto 1905. Taisti kaže prometa 787.265*20 kron, torej proti lanskem 756.300*37 K, več za 30.964*83 K. — Na novo je pristopilo 9 zadrudnikov, ki so plačali 2 glavna deleža po 20 K in 7 opravil-

nih deležev po 4 K, izplačalo se je 3 zadrudnikom po en glavni delež in 6 zadrudnikom po en opravljeni delež; koncem leta je tedaj 252 zadrudnikov, ki imajo vplačanih 49 glavnih in 217 opravljenih deležev v skupnem znesku 1848 K.

Hranilnih knjižic je na novo izdanih 58, uničenih pa 44, prirastlo jih je torej 14 in je koncem leta vseh vlagatelj 354 s skupno svoto vlog 354.430*60 K.

Vložne knjižice se sprejemajo kot vloge brez prenehanja obrestovanja. — Posojil se je dalo na novo 18, docela se jih je vrnilo 31, tako da je koncem leta 183 dolžnikov, ki imajo skupaj 277.707*21 K. — Čisti dobiček pripade rezervnemu zakladu.

Lastno premoženje posojilnice koncem leta 1905 znaša: Rezervni zaklad začetkom l. 1905 13.234*39 K 4 1/2%, za leto 1905 630*67 K. Čisti dobiček 1905 leta 2.055*80 K, skupno lastno imetje znaša tedaj 15.920*86 K.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, četudi ni ud zadruga, in se obrestujejo po 4 1/2% po celih mesecih brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama. Obresti se pripisujejo brez naročil strank koncem leta h kapitalu ter se znova obrestujejo.

Posojila se dajejo le zadrudnikom, in sicer proti vknjižbi po 5%, na osebni kredit po 6%. — Prošnje za posojila se sprejemajo brezplačno v pisarni, kjer se dajejo tudi vsakovrstna pojasnila. — Pravila se dobe brezplačno.

Uraduje se vsaki dan: dopoldne od 9. do 11. ure, popoldne od 3. do 5. ure izimši praznike; v nedeljah pa samo dopoldne od 9. do 11. ure. Izplačila se dajejo: ob nedeljah od 9. do 10. ure dopoldne in ob sredah od 3. do 5. ure popoldne.

Posojilnica je član «Zveze slovenskih posojilnic v Celju», ki izvršuje zakonito predpisane revizije.

Dopisi.

IZ STRAŽIŠČA. Ze od nekda in tudi najstarejši ljudje tukaj pomnijo, da je vladal pri nas največji politični mir. V tem oziru malo takih krajev kakor je ravno vas Stražišče, da bi imelo občinstvo v taki časti duhovnike kakor ravno pri nas. Kar so gospod rekli, to se je moralo zgoditi, če ne pa joj! Toda našima sedanjima gospodoma tudi še to ni bilo po volji ter sta začela udrihati kar po ljudeh. Posebno se je šopiril še silno mlad kaplan celih deset nedelj zaporedoma na priznici ter ljudi zmerjal s pijanci i. t. d. Ker so pa bili pri nas ljudje navajeni hoditi v cerkev poslušat božjo besedo, ne pa zmerjanje ter opravljanje, so mu vendar enkrat napravili konec s tem, da so se neko nedeljo kar polagoma in mirno izmuzali iz cerkve. A kmalu je širokoustni kaplan izprevidel, da bi na ta način hitro izpraznil cerkev, tako je nehal pridigovati. Sedaj imamo vsaj na priznici mir. Pravijo, da je zbolel v grlu. Toda žalibog, da se je mesto tega po vasi vnel toliko hujski razgovor. Kakor je vsakemu znano, v Stražišču ni ravno največ zabave, posebno pa pozimi ne. Radi tega si je izmislilo par stražiskih mladeničev, da bi se privadili tamburanju ter si na ta način pripravljali zabavne večere. Občinstvo je z največjim veseljem sprejelo to novico ter je bilo celo jako navdušeno za tamburanje. Toda glej: Gospoda župnika Alojzija so pozabili iti vprašat za svet, ali naj se to napravi ali ne in že je bil ogenj v strehi. To so liberalci, naprednjaki, svobodomislec i. t. d. se je razlegalo po vasi, pa tudi kaplan je dal v «Domoljuba» natisniti to «grozno» novico. Kar se je sploh že tekom tega časa govorilo o teh mladeničih, sploh ne moremo popisati, kajti drugače bi morala iziti posebna izdaja «Gorenjca», drugič pa tudi ne maramo in ne smemo pričeti takih izrazov, ki so krožili

po Strazišču in so jih rabili člani katoliškega slovenskega izobraževalnega društva v Šmartnem o poštenjakih. Da, prav lepa izobrazba! Nek star mož mi je rekel: Čez 80 let sem star in že veliko poskusil, ali kaj takega se nisem doživel, kakor je ravno zdaj, odkar je to društvo tam v soli. Napenjajo se vse moči, da bi izpodrinili ter razkropili nameravano tamburaško društvo. Kakor se čuje, ima slov. kat. izobraževalno društvo v Šmartnem naročenih že 24 tamburic ter se že nekaj tednov prav pridno vadijo o tamburanju. Na ta način hočejo delati konkurenco. No, želiti je vsem 24 tamburašem z vodjo vred obilo sreče ter uspeha. Pri delu ter nasprotstvu imajo velike zasluge nekateri člani slov. kat. izobraževalnega društva v Šmartnem, kateri bodo za to še odlikovani. Pred vsem se je odlikoval Micančev Lovro, kakor sam sebe imenuje, kateri je le pridigoval od liberalcev, naprednjakov, svobodomiselcev ter obljubljal še celo sitarjem, da jiha bode on organiziral ter jim delal zabavo, ker drug se itak ne zmehi zanje. Nič manj nista delovala »stingelčev faktor« in »Jehovt«, katera dva sta skupaj zbornala zadostno število ljudi. Pridobitni priobčimo še imena onih odličnjakov ter odličnjakinj, ki se tako pridno nasprotujejo. Toda »Lipa« pa hode kljub vsemu nasprotovanju cvetela še letošnjo spomlad. Zdravo!

Radovljiske novice.

— Radovljiske posojilnice občni zbor se je vršil 1. t. m. V ravnateljstvo so bili voljeni gg. dr. Janko Vilfan, Rudolf Kunstl, Fran Mrak, Josip Pogačnik in Ivan Sartori, v nadzorstvo pa nanovo gg.: Ivan Žark in Oton Homan. Ker bomo o društvenem delovanju še natančneje poročali, ko dobimo računski zaključek za lansko leto v toke, pripominjamo za danes samo, da je občni zbor poleg raznih drugih podpor tudi letos dovolil za radovljiski vodovod svoto 500 kron in za šentjakobsko šolo v Rožu daroval 100 kron.

— Tukajšnja obrtna zadruga je imela tudi svoj občni zbor pretekli ponedeljek. Iz Ljubljane je došel g. Franchetti. Zborovanje je bilo jako viharno; ogromna večina se je izrekla za razdružitve, s čimer je najbrže zadruga pokopana. Zadrugištvo se ni našlo tal pri našem ljudstvu!

— Električno razsvetljavo dobimo menda v Radovljici. Tukajšnji vstrajno napredujoči industrijalec gosp. Dernič je kupil večje posestvo ob Savi pri Cajhnovih žagah, kjer zgradi moderno električno napravo za svoje podjetje, od koder bo z lahkoto oddajal elektriko radovljiskemu mestu.

— Krasne pomladanske dni smo imeli ta teden. Zato se je pa tudi že začelo ponekod delati zunaj. Gosp. Kunstl je začel kopati temelj za prostoren salon ob svoji gostilni in tudi pri posojilnični stavbi so se dela deloma zopet pričela.

Novice iz Poljanske doline.

Tratarske novice.

— Proč z liberalci! Po volitvi v trgovsko in obrtno zbornico so se naši klerikalci še posebno znosili nad liberalci. Po cesti in potih so raztresli listke z vsebino: »Proč z liberalci!« Kot raznašalca, razširjevalca in izdelovatelja sta zalotena tukajšnji organist in poštni selski pismonoša ter oba naznanjena sodnji. Zagonetka je, kje sta dobila štambiljo. Stvar se bo že razjasnila.

Sploh pa vsekakor kaže, pošta in nežni spol učiteljstva služi klerikalizmu ali farovžu. Tako bo in drugače in naj se daje še toliko popravkov v razne liste.

— Naš župnik je imel zadnji čas silno veliko opraviti z volitvijo v že imenovano zbornico. Sam ni letal po hišah, zato je previsok. Imel je laufburša, organista in v tajni službi, kakor vse kaže, pismonoša. Vse delo mu je bilo prepočasno. Kar znoj je curjal organistu, ki je prenašal zbrane glasovnice do Lužarja, dr. Evangelistovega svaka. Komaj se je vrnil, že mu je bilo treba leteti v največjem diu ali na Hotavlje, ali na Dobravo.

— Naš župnik je zaklet sovražnik plesu. Zadnje dni pusta so se naša dekleta tako daleč spozabila, da so plesala. Našemu fajmostru Janezu je vsled tega zavrela tako kri, da smo se kar bali zanj. No, hujšega ni bilo, da se je znesel nad grešnicami v jezi vse dušno-pastirske moči. Drugih nasledkov menda ne bo to imelo, kakor da bodo plesalke, ki so po večini v Marijini družbi, na slovesen način izključene iz družbe. Huda, velika, grozna kazen — no, pa da le še večja ni, ta se bo že še prebolela.

Tudi naš Janez je včasih rajše pogledal kako mlado dekle, nego kako staro baburo.

Poljanske novice.

— V Poljanah imamo že ta teden misijon. To bo nekaj za tercijalke, katerih se tudi tukaj ne manjka in za krivoprišežnike, katerih ne spravijo v cerkev niti pri sv. Krvi. Nekateri bodo imeli dobiček, ti bodo z misijonom gotovo zadovoljni.

— Proti razdružitvi zakona. Tudi v Poljanah je bilo zadnji čas podpisovanje proti razdružitvi zakona. Naval je bil velikanski. Otroci, stari, oženjenci in samci, vse je tekmovalo med seboj, kdo bo prej prijel za pero. Vse, vse se je zavzelo za ta, če se ne motimo, sedmi zakrament. Seve, ljudje, posebno ženske so v strahu, če jih bodo kar lepega dne zapustili njih zakonski možje. Upamo, da tako daleč ne pride in naj že ta postava sprejme ali ne.

— Eden ni podpisal. Kakor se sliši in pripoveduje, ena oseba le ni podpisala te pritožbe. Mi sicer ne vemo, jeli res ali ne, verjetno je, če se ozremo nekaj let nazaj, ko je ta oseba uživala zakonsko srečo. Danes je ne več in ima veljavo devet fantov. Ta odločna oseba je tretjerednik, višji cerkveni ključar farne poljanske cerkve sv. Martina.

— Zakaj je tako vnet za razdružitve, se sklepa in spozna iz tega, ker je že svoj čas nekako ločeno živel s svojo boljšo polovico pod dvema strehama. Tudi je tedaj zopet in zopet nadlegoval župnika, da razveže ta zakrament. Zdaj bo jasno, zakaj ni podpisal in da se mu to sme oprostiti.

— Predpust je minul. Plesalo se je veliko. Lansko leto je bilo nekaj članic Marijine družbe iz družbe izbacjenih radi plesa. Letos bi se moralo tudi to zgoditi, a vruga, potem bi kmalu bila družba brez članov. Mislimo, da se letos ne bo postopalo tako ostro.

Javorske novice.

— Pri nas se je zadnji čas obrnilo na bolje. Zadnje dneve predpusta se je pri nas celo plesalo in veliko plesalo. Naš fajmošter

ni bil več tako srdit in po vsem soditi se je malo unesel. Počasi se bo najbrže popolnoma unesel. Ples bi še ne bil tak greh, le to, ker ta mladi svet pride skupaj in se že zgodi kaka nerodnost. I to bo pa težko kdaj bolje. Tako je bilo, je in bo, da bo mladina skupaj silila.

— V zadrego je prišel. Menda kot drugod, dobil je tudi naš fajmošter nekaj, da bi ljudje podpisali za nekakšen zakon. Ljudje pravijo, da dedec ne bo smel spoditi babe in potem vzeti druge. To je pa spravilo našega župnika v veliko stisko. Podpisano mora biti vse, a pisati od vsakih 50 komaj eden zna. In naš župnik je vzel na pomoč ranjkega, ne, prejšnjega občinskega birača za svetovalca. Če se ne motimo, sta pravo ukrenila. Stavimo, kar hočete, da je do zadnjega šlo v Ljubljano in potem na Dunaj sijajno podpisan vsak Javorčan in vsaka Javorčanka, staro, mlado, živo in gotovo še kaj mrtvih. Naj se preišče in se bo tako našlo. Zavedno je pa naše ljudstvo, četudi fajmošter naredi kar hoče, vendar vseskozi.

— V kratkem prično z merjenjem nove ceste ali poti proti Javorjem, katero smo tudi že vse potrebni.

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— Proti volitvam so vložili volilci ugovor. Navedli so tehtne vzroke v obliki raznih nepostavnosti, ki so se vršile pri volitvah.

— Pomarančar se bode sedaj malo odpočil, ker se je tako ugnal pri volitvah. Tudi cbriti se bode utegnil sedaj, da ne bode nosil brade.

— Smovcu se je prav zelo prileglo, ker je vložil ugovor proti volitvam, ker bode zato še malo dalje župan.

— Sedaj se le sliši, koliko so klerikalce veljale volitve. Neki farovski podrepnik se je izrazil: »Petsto nas je pa ta hudič koštal.« Čudno ni. Koliko sta se vozila Pomarančar in Brajc! Koliko pijače se je popilo na ta račun! Koliko kron so pa dali volilcem! Saj pa tudi lahko! Pomarančar bode naredil eno pridigo, ali bode pa prišel Knifce iz škofovih zavodov, pa bode pridigal, kako se v nebesih pogovarjajo, koliko je dal ta ali oni za »ofer«. Klerikalni backi bodo pa drli okrog »ofra«, da se bodo kar mečkali. Pri teh volitvah se je pač pokazalo, da pregovor pravi prav: »Kjer so farji, tam so d'narji, kjer ni farjev, tam ni d'narjev!« Kdo pa znaša denarje? Neumni ljudje, ki z žuljavimi rokami služijo denarje.

— Naša stranka ni mogla podkupovati volilcev. Naši volilci so večinoma kmetje. Kmetje pa se ne morejo igrati z denarjem, pa se tudi ne puste podkupiti s kronami.

— Sorški kaplan Brajc je prav malo doma v Sori. Ta božji namestnik vedno dirja okrog. Ljudje prineso h krstu, njega pa ni doma. Potem pa nesejo v Presko, tam pa tudi Pomarančarja ni doma. Ljudje se povprašujejo, zakaj plačujejo duhovnike, ali zato, da se vedno klatijo okrog, ali zato, da bi opravljali svojo duhovsko službo.

— Kurja babica ali ta dolgi Jurij v Sori se strašno jezi, ker smo ga zadnjič izdali, kako izvrstno zna preiskavati kure. Kar

je res, je res, Jurij zna ta posel. V šolo je hodil sedem let, pa ne zna zapisati nobene črke, ampak s kurami pa zna iti v «caker». Vsakdo ima za eno reč talent, Jurij pa za kure.

— Šemic je bil obsojen v četrtek na tri dni zopora, poostrelega s postom, ker je obrekoval g. Franca Šustersiča s Svetja. Šemic se je prepričal, da se ne sme govoriti vsega, kar mu ravno pade v njegovo glavo. Ta Šemic, ki je Smovčev najboljši prijatelj, bode vsaj pokusil, kakšen okus ima ričet.

— Mlekarna na Svetju je začela že delovati. V nedeljo so dobili ljudje že prvo izplačilo za mleko.

— Večstoletni hrasti padajo. Ta teden so začeli sekati velik hrastov gozd na Jaršah, ki je last g. Franca Jarca iz Medvod. Ti hrasti, katerih mnogi so po več sto let stari, bi povedali marsikaj zanimivega iz starih časov, če bi znali govoriti. Kljubovali so mnogim nevihtam, sedaj jih bode pa zob žage podrl na tla. To je minljivost vsega posemeljskega.

Tedenski politični pregled.

Državni zbor je sprejel zakon glede plač avskultantov. — Dne 6. t. m. se je pa začela zgodovinsko pomembna razprava o volilni reformi. Od slovenskih naprednih poslancev sta vpisana kot govornika **proti** posl. Ferjančič in Plantan, od klerikalcev kot govornika **za** predlogo posl. Pogačnik in Šuklje.

Predsednikom graškega nadsodišča na Gleispachovo mesto je imenovan dvorni svetnik v justičnem ministrstvu, Pittreich, ki ne zna nobene slovenske besede. Pittreich je brat vojnega ministra.

Na Ogrskem so dobili nekaj novih ministrov. Finančni minister je postal Hegedüs, naučni Jozsi, domobranski pa Pap.

Srbsko ministarstvo Stojanovič je podalo ostavko, ker ne mara sprejeti avstrijskih pogojev za trgovinski provizij.

Tudi na Francoskem je padlo ministarstvo Rouvier, ker je proti duhovskemu puntu postopalo preveč obzirno.

Angleška je — kakor poročajo iz Algierasa — sklenila aljanco s Špansko.

Novičar.

Jesenice — naše.

Občinske volitve na Jesenicah so se vršile ta teden. V torek so volile **podobno**, in sicer Hrušica (**napredno**) s 43 našimi proti 12 nasprotnim glasovom; Plavški Rovt (**napredno**) z 7 našimi proti 6 nasprotnim glasovom; Sava-Jesenice (klerikalno) z 210 nasprotnimi proti 77 našim glasovom; Planina (klerikalno) z 12 glasovi, naši volilci so ostali doma. Govori se, da je razdelil klerikalno-nemški agitator 200 gld. med ondotne posestnike, da se niso vdeležili volitve. — V četrtek je volil **tretji** razred, v katerem smo častno propadli. Izvoljenih je vseh sedem klerikalnih odbornikov z 277 do 283 glasovi proti 148 do 190 našim glasovom. Volitev je bila ta dan končana šele ob poldevetih zvečer. — Danaes, v soboto dopoldne je volil **drugi**

razred, v katerem so volili le trije volilci, in sicer 2 Nemca in 1 Slovenec. Ti so volili 5 Nemcev in 2 Slovenca (**naša**). — Pol ure pozneje pa je volil prvi razred. Tu je stalo 15 naših proti 15 klerikalno-nemskim glasovom. In kakor nam ravno kar brzojav javlja, so v tem razredu **naprednjaki sijajno zmagali** z vsemi 7 odborniki. Razmerje posameznih strank v novem obč. odboru bo naslednje: **narodno-napredna stranka** 7 odbornikov prvega razreda, 2 odbornika drugega razreda, 2 podžupana in 9 virilistov, torej skupno **29 mož**; klerikalna 7 odbornikov tretjega razreda in 2 podžupana, torej 9 mož; Nemci imajo 5 odbornikov drugega razreda in 5 virilistov, torej 10 mož. **Naša stranka je torej najmočnejša stranka** v novem obč. odboru in ima **za 1 glas večine** nad obema nasprotnima strankama. — Čast in slava značajnim in neodvisnim možem, ki so tako krepko odbili zavratni napad od dveh strani: od župnišča in Nemcev. Več o teh zanimivih volitvah izpregovorimo prihodnjic.

Shod zaupnih mož narodno-napredne stranke se vrši v nedeljo, dne 25. t. m.

Gorenjska mesta in trgi Kakor znano, je po vladnem načrtu za volilno reformo cela kranjska dežela razdeljena na 11 okrajev. Mesta in trgi na Kranjskem, ki so doslej pošiljali tri poslance v državni zbor, bodo po novem načrtu volili skupaj s kmetskimi občinami. Tako se izgube glasovi meščanov in tržanov v morju glasov iz kmetskih občin. Nikakor naj se nam ne predbaciva, da nasprotujemo v tem oziru kmetskim občinam. Pač pa s pravico lahko trdimo, da so interesi meščanov in tržanov čestokrat nasprotni kmetskimi in obratno. Upravičeni so torej mesta in trgi da zahtevajo zase primerno zastopstvo v državnem zboru. Saj se je pa tudi vlada v drugih kronovinah že ozirala na to in ločila mesta od kmetskih vasi. Le na Kranjskem, Koroškem, Dalmaciji in na Tirolskem je uvedla to novo prakso. Prav umestno bi torej bilo, ko bi občinski odbori vseh gorenjskih pa tudi drugih kranjskih mest in trgov sklenili na državni zbor peticije, v katerih se naj krepko zavzemajo za drugačno razdelitev volilnih okrajev na Kranjskem. Priporočati bi bilo tudi, da se nemudoma skliče v Ljubljani shod zupanov in svetovalecev vseh kranjskih mest in trgov, ki naj bi kar najhitreje sklenil tako resolucijo. Če bi se enotno in skupno postopalo v tej zadevi, je mnogo upanja, da se bo vlada ozirala na tako pravično razdelitev okrajev. — Izgled k temu sta že dala zastopnikom mest in trgov občinski odbor v Krškem, ki je sklenil, da se: 1. volilni okoliš krški izpremeni; 2.) Vsa mesta in trgi — izven Ljubljane — ter vsi sedeži okrajnih sodišč naj tvorijo en volilni okraj ter naj volijo vsaj enega državnega poslanca. 3.) Volitev v državni zbor mora biti popolnoma prosta, ter je vsaka zloraba vsakega urada in cerkve v svrhu agitacije strogo prepovedana. 4.) Volilec naj se dostavi v legitimitacijo. Na dan volitve se zglašijo volilec pred volilno legitimitacijo; volilna komisija mu izroči glasovnico, katero izpolni volilec sam v volilni dvorani na takem prostoru, da ga ne more nihče opazovati, kaj je napisal. Glasovnice mu ni treba podpisati. — Krškemu

občinskemu odboru pa se je nato pridružil obč. odbor stolnega mesta Ljubljana, ki je sklenil resolucijo, ki slove: Na predsedstvo državnega zbora in ministrskemu predsedniku je odposlati peticijo, s katero se zahteva, da se ima ustanoviti na Kranjskem poleg Ljubljane še dva mestna volilna okraja, v katera je uvrstiti vsa mesta, trge, industrijalne centre in one vasi, ki so sedež c. kr. okrajnega sodišča in da je stoprav ostalo deželo razdeliti mesto v vladni predlogi projektovanih deset, v osem volilnih okrajev.

Kako se nabirajo podpisi proti razdružljivosti katoliškega zakona? V Radovljici so tudi nabirali podpise proti civilnemu zakonu. Kakor se nam poroča, je prevzela ta posel neka ženska, ki sliši na ime Hamerlitz. Najprvo je šla k okrajnemu glavarju pl. Deteli, ki je baje tudi podpisal dotično polo. S tem podpisom je potem agitirala dalje. Nekemu gospodu je rekla, da se gre «für wohltätige Zwecke». Neka druga dama, katere ime nam je tudi znano, je podpisavala kar na svojo roko ljudi, s katerimi ni niti govorila o tem. Najbolj čudno se nam zdi, kako da je mogel dati svoj podpis v tak namen tako visoko stoječa oseba, kakor je okrajni glavar. Ne maramo kritizirati političnega prepričanja glavarjevega, pač pa je naravnost nezaslišano, da si upa kaka vsiljiva in sitna klepetulja zlorabljati v agitacijske namene podpis gosp. glavarja. Mi le vprašamo g. glavarja, če je njemu to znano in če ji je on dal v to pooblastilo.

Več Radovljčanov.

Iz učiteljskih krogov se nam piše: Vendar enkrat! Danes smo dobili nakaznice za draginjsko naklado. Čudovito, uprav polzevo naglico, s katero se je delalo na to, da dobimo čimprej svoje bore kronice, osvetljujemo najboljše sledeče številke: Deželni zbor nam je dovolil doklade dne 24. nov. l. l. Že čez 13 dni, dne 7. decembra je deželni odbor to naznanil deželnemu šolskemu svetu Samo 79 dni je potreboval leta, da je uredil zadevo in dal potrebna naročila davčnim uradom in okrajnim šolskim svetom; to se je zgodilo dne 24. februarja t. l. In že v 11 dneh, t. j. 7. marca je okrajni šolski svet izdal nakaznice posameznim učiteljem, ki smo jih po bliskovo prejeli že danes. Pa naj se reče kdo, da se pri nas uraduje počasno. Od sklepa deželnega odbora pa do izvršitve, za kar bi se porabilo drugo najmanj 14 dni do tri tedne, porabili so pri nas samo 98 dni.

Ljudska predavanja v Kranju. Dne 3. t. m. ob poldevetih zvečer je predaval v veliki dvorani tukajšnje Narodne Čitalnice gosp. prof. Jožef Bučar: «Francozje v Kranju». V vsebino predavanja se nam tukaj ni treba nadrobno spuščati, ker je bil g. predavatelj tako prijazen, da nam je izročil predavanje, da ga priobčimo v našem listu. Omenimo le toliko, da je v obilnem številu zbrano občinstvo pazljivo sledilo prezanimivemu predavanju in koncem govora g. predavatelja zahvalilo z burnim poskanjem. — Prihodnje predavanje se vrši dne 18. t. m. ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani tukajšnje Narodne Čitalnice. Predava g. dr. Edvard Šavnik: «Pogled v delavnico človeškega organizma s posebnim ozirom na vsakdanje potrebe». — Pristop k ljudskim predavanjem je vsakomur dovoljen.

Draginjske doklade učiteljem. Pobotnice za draginjske doklade z natisnjeno potrdilno klavzulo županskega, oziroma župnijskega urada se dobe v tiskarni Lampret v Kranju. Za 10 pol pobotnic naj se pošlje z naročilom vred v znamkah 40 vin. za pobotnice in 10 vin. za poštino, skupaj 50 vin.

Umrila je 6. t. m. gospodična Dragica Pantar iz Kranja, stara 25 let. N. v m. p. l.

Tukajšnje olepševalno društvo je imelo dne 8. t. m. sejo, v kateri se je sklepalo o nasadih v strževskem drevoredu in pod Gaštem. Vloži naj se prošnja na občinski odbor, da pritrudi nasaditvi Gašteja. Izvoli se odsek štirih gospodov, ki naj bi prevzeli pripravljala dela za drsalisce pod Gaštem. Posvetuje se o zajetju studenca pod Kalvarijo. Tvrda Rooss naj odpravi kanal, ki vodi na cesto, ravnotako tudi posestnik Suhadolnik. Drevored pod Jelenom naj se po odboru pregleda in nato določi, kako bi se ta drevored nekoliko poživil, oziroma izpopolnil s še kakimi drugimi sadikami. Ravnotako naj se pregleda «Zvezdo», ker je ondi tudi precej drevja brez pomena in bi se na občino stavil potem kak tozadeven predlog. Končno se sklene še popraviti pot med V. Omersovim, P. Urbančevim in J. Auerjevim svetom proti drevoredu.

Občni zbor podružnice slov. planinskega društva za kranjski okraj se je vršil dne 6. t. m. V odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: profesor Anton Zupan, načelnik; Ferdinand Polak, načelnika namestnik; dr. Josip Kušar, tajnik; Rudolf Kokalj, blagajnik; profesorja dr. Vladimir Herle in Evgen Jarc ter mag. pharm. Franc Šavnik, odborniki. Natančneje poročilo v prihodnji številki.

Čebelarke vesti. Podružnica v Škofji Loki priredi dne 18. t. m. predavanje v gostilni g. Guzela. Začetek ob treh popoldne. Predaval bo tajnik osrednjega društva. — Občni zbor podružnice v Kranju se bo vršil dne 19. marca ob 2. uri popoldne v gostilni «na stari pošti». Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo blagajnika in odobrenje računa za l. 1905. 3. O kupčiji s čebelami. (Poroča urednik g. Fr. Rojina.) 4. O omejitvi jemanja čebel v ajdovo pašo, zlasti glede okolice Kranja. (Poroča g. Karol Završnik.) 5. Volitev odbora. 6. Razni nasveti.

L. pešizlet „Gorenjskega Sokola“ se vrši dne 19. t. m. (na sv. Jožefa dan) čez Šenčur v Voklo in Voglje. Odhod iz Kranja ob poldveh popoldne; zbirališče telovadnica.

V žabnici pri Škofji Loki so ustanovili slovensko bralno društvo.

V Selcih je umrl 7. t. m. znani posestnik Jakob Sedej v starosti 65 let. Pokojnik je bil vseskozi poštenjak, odkritosrčen, v svojih načelih nepogljiv, zlasti pa značajan karakter, kakršnih je dandanes vedno manj. Ko se je pred 29. leti ustanovilo bralno društvo v Selcih, je bil imenovan med prvimi ustanovnimi člani, potem velikoletni odbornik — sploh pa vseskozi zvest delaven član tega društva. Bralno in pevsko društvo je korporativno z zastavo spremilo ranjkega k zadnjemu počitku. Društvo «Ratitovec» je izgubilo enega najbolj marljivega in vnetega člana. Blag mu spomin!

Cesar je pomilostil dve kaznjenki v bejunjski kaznilnici.

„Slovenska Matica“ ima CXLII. odbo-rovo sejo v četrtek, dne 15. sušca t. l. ob petih popoldne v društveni pisarni.

Gospodarstvo.

Tedenski sojem v Kranju dne 5. t. m. Prignalo se je 287 glave goveje živine, 3 teleta, 13 prašičev, — koz, — ovco, — buš. 50 kg pšenice K 8-50, prosa K 6-50, rž, K 7—, ovska K 8-25, ajde K 6-50, fižol, ribničan K 11—, koks K 12—, kropir 2—.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu februarju 1906 je 226 strank vložilo 55.594 K 27 vin., 192 strank vzdignilo 46.946 K 11 vin., 20 strankam se je izplačalo posojil 28.000 K — vin., denarni promet 210.622 K 34 vin.

Vinski semenj v Krškem. Spomladni vinski semenj v Krškem bo v sredo, dne 14. t. m. Zbirališče, kakor navadno, na vrtu, odnosno v steklenem salonu gosp. Gregoriča. Pričetek ob devetih popoldne. Tudi na tem semnju bo dobiti prav veliko dobrega dolenskega in štajerskega vina po zmernih cenah. Ker navadno vinogradniki ravno v tem času največ in najraji prodajo svoje vino, priporočamo, da poseti ta semenj prav veliko kupcev zlasti z Gorenjske.

Loterijska srečka dne 3. marca t. l.

Trst: 27 72 68 15 77

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolišče v sebi, je torej najlaže prebaven, ne provzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni

Pristen samo z imenom

Ivan Hoff
in z levjo varstveno znamko

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 50
Dobiva se povsod.

Naznanilo.

Priporočam vsakomur svojo

izdelovalnico cementne opeke

katera opeka je najboljša izmed vseh in tudi najprijetljivejša. Dobiva se tudi «folt»-opeka, kakor tudi več drugih izdelkov, in sicer korita za syinjake in korita za vodnjake pod zelo ugodnimi pogoji. — Oddajal jih bode tudi gostilničar «pri železnem mostu» na Primskovem pri Kranju.

Jernej Žumer

35-1

Olševak p. Tupaliče.

Mizarska obrt

kakor tudi prostori, orodje i. t. d.

se takoj odda v najem.

Več se izve pri **Mariji Čepelnik v Tržiču,** št. 126. 34-1

Zopetna otvoritev



kavarne

Kreuzberger

v Kranju.

Slavnemu p. n. občinstvu se uljudno naznanja, da je prevzel Kreuzbergerjevo kavarno bivši vodja in plačilni natak iz kavarne «Kasino» v Ljubljani. Skrbel bode za točno in pošteno postrežbo. Posebno bo pa cenjenim gostom velika izbira časopisov na razpolago. Za mnogobrojni obisk se priporoča

z velespoštovanjem

Vinko Osimič.

36-1

Izgubil je nekdo v sredo od Javornika do Potokov mali zavoj zavit v črno platno. Kdor ga je našel, blagovoli naj ga oddati v gostilni pri Švabu na Javorniku. 38-1

Službo prosi v kaki trgovini ali pisarni, ali v kakem skladišču itd., v stroki specerijske trgovine ali v kupčiji z deželnimi pridelki dobro izvežbana, v tukajšnjem mestu že več let bivajoča trgovska moč. 39-1

Znana gostilna

„pri Posevku v Tupaličah“

š tremi sobami, kuhinjo, kletjo, drvarnico, velikim hlevom, ledenico, kegljiščem ter senčnatim vrtom se odda v najem.

Ponudbe do konca meseca lastniku

11-3

F. Urbančič.

Šabe jedilne gobe

(jurčke najboljše vrste)

kupuje v večji množini (vreče po 20—25 kg).

A. Šmira, Dunaj 17/I

31-3

Elterleinplatz 7.



Potrtega srca naznanjamo s tem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena hči, sestra, svakinja i. t. d., gospodična

Dragica Pantar

dne 6. marca t. l. ob 2. uri popoldne po kratki, zelo mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 25. letu svoje starosti mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb se vrši v četrtek, dne 8. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bode brale v raznih cerkvah.

Pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

V KRANJU, 6. marca 1906.

Miha in Marija Pantar, stariši; Ivan, brat; Antonija Albrecht, roj. Pantar, Marija Baraga, roj. Pantar, Pavla Dornič, roj. Pantar, sestre; Ivan Baraga in Ivan Dornič, svaka. Vsi nečaki in nečakinje.

Zahvala.

Za iskavano odkritosrčno sočutje ob smrti naše nepozabne hčere, sestre i. t. d., gospodične

Dragice Pantar

kakor tudi za darovane krasne vence in mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku, izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo.

V Kranju, 9. marca 1906.

37

Žalujoči ostali.

Narodna društva, uvedite „Vseslovenski legitimacijski list“, ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda! Naročila in informacije naj se pošiljajo na naslov: Odsek za vseslovenski legitimacijski list, Dunaj VIII./1. Alserstrasse 7. II. 17.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter uja v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarске zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 186-76

Tovarna čokoladnih in orientalskih
slaščic

Emil Brandt v Kranju

priporoča svoje izborno blago.

Na drobno in debelo.

Razpošilja se z obratno pošto. 224-10

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteta: 103-88

valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

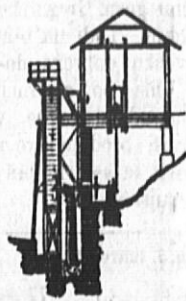
štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-36

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

v Ljubljani.

G. Tönnies



104-92

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-73

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17



priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopostžejo na zahtevanje zastoj.



Seydlin



Najbolje za zobe

Dobiva se v lekarni g. K. Savnika v Kranju

Pod to

znamko

je spoznati

zavoje,



v katerih

se pošiljajo

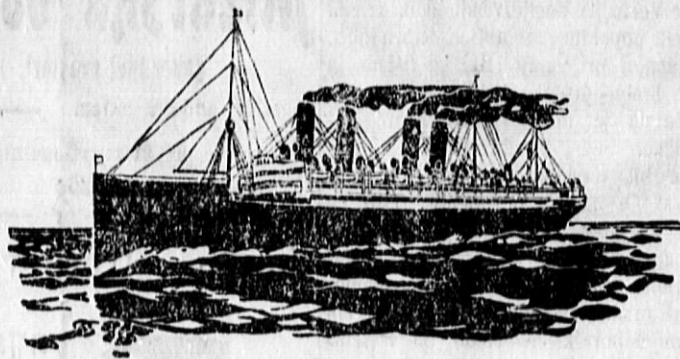
samo Singerjevi

šivalni stroji

Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje

33-3

Dunaj I., Wipplingerstrasse 23.



Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki 'Severnonemškega Lloyd'

iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne «Pri starem Tišlerju».

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikejoča pojasnila točno in brezplačno. Postreba pošterna, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Coloraho, Mexiko, Californija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdeston. Odhod na tej progii iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapur, v Avstralijo itd. itd. 186-19

Berite.

Pozor.

'North British and Merkantile' Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesionirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strelu

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-12

Najcenejša in največja domača
ekspozitna tvrdka.



Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih, znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoni in poštine prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.



Št. 502. Nikelnasta ankerremontoar-Roskopf, trpežno koleseje, gld. 2-45, enaka iz pravega srebra gld. 3-95, ista z dvojnatinim tršim srebrnim močnim pokrovom gld. 6-50 in naprej.



Št. 505. Prava srebrna cilindreremontoar, trpežno koleseje in močni pokrovi, gld. 4-85, ista z dobrim ankerkolesjem gld. 5-95 in naprej.

114-35

Posamezne številke 'Gorenjca'

prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki g. M. Žigon, trafikar, glavni trg;

Radovljica g. Oton Homann, glavna trafikar;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafikar.



79-43



MEMBRE DU JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje

Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne kore-da bi se odstranile nine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.



Izvrstna prilika potovanja v
Ameriko je danes čez
Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Viktoria** nosi 25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — Vožnja preko oceana traja samo 7 dni. Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg - Amerika Linie

Jr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.



Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek

in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specialist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80-35



Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, ali ke v vseh velikostih.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Popolna oprava za vile. Špecljaliteta: Gostilniški stoli.



184-86

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 glid.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 glid. naprej. Divan z okraski.

Špecljalitete v nevestininih balah. Veliki prostori, prtilično in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, oba-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.



Cenjena gospodinja!

Ne pustite se skoz slavitev :novih: zavojev cikorije zvoditi, bodite temveč prepričani, da je mnogo let v Vašem gospodinjstvu že izkušeni

pravi :Franckov: pridatek k kavi

„najboljši“ in bode :ostal: tudi v prihodnje.

Pazite vendar, prosimo nujno, natančno na te naše

varstvene znamke:

in

podpis:



Varstvena znamka.



Varstvena znamka.



Varstvena znamka.

Henrik Francka Sinovi
Linec. Zagreb.